

Brzobjavne i zadnje vijesti.

Popunili poraz ruske vojske. — Zarobljeno 131.000 Rusa. — Neuspjeh talijanske ofenzive. — Ponovna navalna naše junačke mornarice na talijansku obalu. — Tekst odgovora Sjedinjenih država.

Austro-ugarski ratni izvještaj.

Beč, 24. julija. (D. u.) Službeno se javlja: Rusko bojište:

Neprijatelj je ispraznio jučer, uslijed poljelošnosti navala, što ih je u zadnje dane vodila vojska nadvojvode Josipa Ferdinanda između Visle i Bistrice, u širini fronte od 40 km stroje pozicije te se povukao 8—10 km sjeverno u tamo pripravljenu eru. Njegovi pokušaji da se ustali u istokato već pripravnim međupoložajima izjalovili su se radi potpore po našim zborsovima. Broj nedavno objavljenih zarobljenika, što ih je učinila vojska nadvojvode, porasao je na 45 časnika i 11.500 nomaka. Sjeverno Grubišova prodire su njemačke sile u neprijateljsku poziciju. Kod Sokala opetovale su se uzaludne navale Rusa na naše pozicije. Na istočnoj obali Buga, neposredno zapadno Ivangorada, poduzeo je neprijatelj nekoje bezuspješne nastaje protiv četa našeg sedmogradskog kora. Na drugim dijelovima fronte položaj je u borbanu izmjenične jakosti nepromijenjen. Savezničkim četama, što se bore između Pilice i Buga, palo je u ruke od dne 14. julija oko 50.000 zarobljenika.

Talijansko bojište.
Akoprem bitka u Gorickoj nije dosla do zaključka ni jučer ni danas u noći, biva sve više jasni potpuni neuspjeh druge ope navale Talijana. Protiv goricke mosne utvrde započela je jučer navečer na visine Podgore nova navala, koja je bila topničkom vatrom već u klici ugušena. Protunavala naših tamosnih četa odbacila je neprijatelja potpunoma. Na sjeverozapadnom rubu visoravni Doberdoba bili su talijanski nastaji slabiji i rjeđiji. Noću su posve prestali. Opetovni pokušaji navale neprijatelja na fronti Polazzo-Vermaglio hili su lako obustavljeni. Kod Selca prodro je neprijatelj jučer prije podne u jedan dio naših jaraka na rubu visoravni. Noćna protunavala donijela je ipak sve prijaoše položaje opet u naš posjed, te je odbacila neprijatelja na cijeloj erci. Danasnji dan započeo je već mirnje. U području Krna bila se opet sve neprijateljske navale odbijene. Ovdje se je iskazala osobito pjesadija nadvoj-

vode Josipa. Na tirolskoj i koroskoj fronti položaj je nepromijenjen.

Dogodjaji na moru.

Jučer ujutro pucale su naše krstarice i brodovi željeznicu na istočnoj talijanskoj obali u prostoru od preko 160 km. Kolodvorji Ghienti, Campomarino, Fossacesia, Termoli i Ortona jako su oštećeni, oni od San Benedetto i Grottamore su izgorili, četiri lokomotive, mnogo vagnu demolirano, nekoi izgorjeni. U Ortoni porušen je stup vodovoda, oštećen pontonski ždral, potopljen teglici tender. Dvije tvornice u Ortoni i jedna u S. Vito bile su kod toga teško oštećene. Svi dimnjaci su porušeni, demoliran je željeznički viadukt kod Termoli, porušen most preko Mora i osim toga porušena jedna vojarna u S. Benedetto. Semafor Tremeli je pretvoren u ruševine, tamosnji kabel razoren. Neprijateljska mornarica nije se nigdje vidjela.

Beč, 25. julija. (D. u.) Službeno se javlja: Rusko bojište:

Na ruskom je bojištu prošao jučer najdan prilžno mirno. Naše su čete odbile kod Ivangorada nekoje slabe nastaje neprijatelja. Južno od Krilova osjetili smo pokušaj Rusa da predju Bug. Inače je položaj nepromijenjen.

Talijansko bojište.

U Gorickoj se jučer neprijatelj ograničio po danu na jaku topničku paljbu. Očajne su se noćne navale na naše pozicije na okraju visoravni Doberdoba opet slomile uz teške gubitke Talijana, te nisu mogle promijeniti činjenice, da je jurisanje na primorsku frontu uzaludno.

Zamjenik šefa generalnog štabera, von Höfer, podmaršal.

Njemački ratni izvještaj.

Berlin, 24. julija. (D. u.) Iz velikog se glavnog stana službeno javlja: Zapadno bojište:

Izjalovili su se neprijateljski pokušaji, da nas isteraju iz pozicija, što smo ih pridobili u Champagnu. U okolici Münster bile su jučer borbe manje žestine. Iza bojeva zadnjih dana ostalo je tmo pred nasom frontom oko 2600 palih Francuza.

Istočno bojište.

Vojski je generala Belova uspjelo jučer da prisili rusku petu vojsku u okolici Rozalija (17 km sjeveroistočno Sadova) i Sadova na boj, da ju putuje i rasprsi. Plod ovih operacija porasao je od 14. julija na 27.000 zarobljenika, 25 topova,

40 strojnih pušaka, preko 100 punih zapregnutih kola municije i mnogobrojno ratno oruđe. Na Narovu osvojene su neodoljivim jurisem tvrđava Rozan i Pultusk od vojske generala Gallwitz i silom osvjeden prelaz preko ove rijeke između oba mjesta. Jake sile stoje već na južnoj obali. Dalje sjeverno i južno prodiru naše čete prema riječi. U borbama između Njemena i Visle bilo je od dne 14. julija zarobljeno 41.000 Rusa, 14 topova i 90 pušanih strojeva. Bio je osvojen ratnog oruđa u Rozanu, Pultusku ne može se još pregledati. Ispred Varšave bilo je u manjim bitkama zadnjih dana zarobljeno 1750 Rusa i zaplijenjeno 2 pušana stroja. Sjeverno ušća Pilice dostigle su Njemačke čete Vislu. Od ušća Pilice do Korienice, sjeverozapadno Ivangorada potisnut je neprijatelj preko Visle. Pred Ivangorodom primakle se u naše čete blize zapadnoj fronti tvrđjave. Između Visle i Buga traje boj tvrdokorno. U okolici Sokala bile su odbijene ruske navale na naše mosne utvrde. Njemački i austro-ugarske čete vojske generala Woysrcha i vojske generala Mackensena zarobile su od dne 14. julija 50.000 Rusa. Plijen materijala ne da se još pregledati.

Berlin, 25. julija. (D. u.) Iz velikog se glavnog stana službeno javlja:

Francusko bojište.

Ko Launoisa, južno Ban de Sapt, ustajili su se Francuzi u jednom malom dijelu naših najprednjih jaraka. Na tvrđjavi Dänkirehen bačeno je više bombi.

Istočno bojište.

Kod vojske generala Belova zibile su se borbe sa neprijateljskim straznim četama. Jučer se opet zarobilo 6000 Rusa. Kod nastajta na Jesji, južno Kovna i u okolici Dembova, 10 km sjeveroistočno Suvalkija, osvojeni su ruski jarci. Na cijeloj mos fronti prekorazili. Navez južno Ostrolenko do Pultuska. Naše se čete približavaju Bugu, juogoistočno od Pultuska. Juzgozapadno ove tvrđjave dostigli smo usprkos tvrdokornog otpora neprijatelja eru Nasielek-Gozovo (10 km južno od Pultuska). Zapadno od Blonjeja zauzeto je više neprijateljskih pozicija a južno Varšave osvojili smo na juris mjesta Ustanov, Lbiska, i Jagzažev, što leže 25 km odajeni od sredista Varšave.

Jugoistočno bojište.

Položaj je kod njemačkih četa nepromijenjen.

Vrhovna vojna uprava.

Turski ratni izvještaj.

Carigrad, 25. julija. (D. u.) Glavni stan javlja: Noću na 22.—23. bio je u Arburun topnički dvoboj. Naše topništvo pogodilo je popodne tjeleskom bezuspješnom pucanja dvaju monitora na naše pozicije lijevoja križa jednoga, nasto su se oba

uzlazi svaki dan osim nedjelje poslije podne u Puli u narodnoj tiskari Jos. Krmpotić, Trg Custozia 1, gdje se nalazi tiskara, uredništvo i uprava lista. Za uredništvo odgovara izdavač Josip Hain. Telefona broj 58. Broj poštanske štetionice 36.615. Prodajna iznasa 2 K 40 h mjesečno, 6 K tromjesečno, pojedini broj stane 6 helera. Oglase računsa se po 20 h jedinstupni petrotrek (3 mm).

zaglo odlacili. U odsjeku Seddilibara bila je dne 23. julija prije podne odbijena navala na nekoje jarke desnog križa.

potpuna godina ratovanja.

Beč, 25. julija (D. u.) Iz stana ratnih dopisnika javlja se pod naslovom: „Potpuna godina ratovanja“ sljedeće:

Naše čete svetkuju na obim ratnim bojistima, uspjeno boreći se, mijeni godine onog odlučnog dana, kojeg je bio predan Srbiji austro-ugarski ultimatum. Gijeli svijet neprijatelja digao se od onda proti usko svezanim centralnim vlastima, i mnoga teška vatrena kusnja nametnuta je bila našim četama. Danas ali, dok su naši neprijatelji zapojili samo usku prugu zemlje u istočnoj Galiciji i Alsaciji, njemačka ruka počiva skoro na cijeloj Belgiji, kaosto i na najogatijem području Francuske, na sjeveroistočnoj stoji savezničke čete Austro-Ugarske i Njemačke, duboko u Ruskoj Poljskoj. Gijevi njihovih topova napere su proti najvatnim tvrđjavama ruskog carstva. Na juzgozapadu žrtvuje naš najnoviji neprijatelj mnogo hiljada ljudskih bića, bez da bi mogao probiti iz naših četa. Na Dardanelima naš treći saveznič ušća postojano straju. Savezničke će vojske znati ići do uspjehnog konca u vjernosti i pobratimstvu ozruja onim dobrim putem, što su ga započele.

Odgovor Sjedinjenih država.

Berlin, 25. julija. (D. u.) O sadržaju američke note, koja je jučer predana njemačkoj vladi, a koja je nota pisana u korektnom tonu i običnoj formi, ali je odučna, pripočuje se sljedeće: Amerika priznaje doista postve izvanredne predike, što su ih stvarni nova ratna sredstva, kao što je podmornice, prilike, koje se do sada nije uzimalo u račun. Amerika je ponovno izjavila, da je pripravna zauzeti se za slobodu mora i u tu svrhu zajednički raditi sa Njemačkom, ali se postavlja na stanovište, da je stvar ratničkih, da svoja poduzeća svedu u sklad sa pravima neutralaca. Prijedlozi se Njemačke odbijaju, te ima Njemačka nači sredstva, da mogu Američki bez pogibiji života preći ocean. Nota dalje sadržava neka principijelna razjasnjenja, da imaju ratni principiolozno postovati prava neutralaca, te izjavlja, da se smatraju neprijateljskim aktom, ako našelj njemačkog ratovanja bude potpoleonj koga američanski brod i ako budu kod taga Američanki izgubili život.

Tobozni uspjeh engleskog U-podmornika.

Berlin, 24. julija. „Times“ donosi sljedeću vijest Reutersova Biro-a: Lon-

„Kako je negda u Istri bilo“.

Iz narodnoga života u Istri. (Nastavak).

God. 1883. dne 16. kolovoza stupi za prvi put u pokrajinski sabor Dr. Matko Laginja kao narodni zastupnik i za prvi put izjadje iz njegovih ustjnj u sabornici hrvatska riječ.

Jednu iztvi dvije vijeci, morade sa drugovima pobjeći pred bijesom Talijana, koji nisu htjeli dopustiti uspjeh zakona i prirodnoga prava, da se služno našim jezikom.

Od onog vremena radi dr. Laginja u saboru, a još prije radio je i sada radi i izvan sabora za svoj ljubljbeni hrvatski narod. Svojim nesebičnim radom stekao si je ime: „Otae naroda“. I on je pravni otae puku: „sve za narod, za se ništa“.

Jednom dođi k njemu seljak iz Juršića i očajno zavpi:

„Spasite me, gospodine moj, oče naš, ako Boga znate! Za tri dana ide mi zemlja na prodaju“.

Laginja se dade na posao; cio dan pisao i radio za seljaka, onda ga točno uputi, što treba da čini pa ga otpravi.

Seljak ga ponizno upita: „Što sam dužan“

„A imas li što?“, upita ga Laginja.

„Nemam, gospodine, ni krajenje. Došao sam na noge, pa sam umorao. Ako možete, dajte mi za željeznicu, da ne umrem putem. Eto, donio sam Van par jaja, to je sve, što imam u u kući“.

Laginja otgnu od svojih ustjji i dade kruna, da uzmogne željeznicom kući. Za 10 jaja radio je Laginja cijeli dan hadava, a ima brojno obitelj, za koju mu je skrbiti, i činovičke u pisarni, koje treba plaćati.

Glavna smjer njegova rada jest: podizati ljude materijalno, za to stado otvarati posujilnice po Istri, da naše ljude oslobodi od hezdašnih lišava.

Kad su mu puljski Hrvati 16. kolovoza 1908. godine na uspomenu 25-godnjice, što je u saboru istarskom prvi put hrvatski progovorio, podarili mu i palicu, ko da mu htjedose reći: „Sve vrijeme dosadašnjeg života posvećilo si narodu svome, neka još dugo živi u ta dragocjenoj Ti života, jer su Ti palica-podizatelj naše krvi“, zahvali im se govoreći: „Ovaj skupočinj zlatni sat sječač će me, da treba točno mjeriti mjese, a dane, tre, minute i hipove, koje pčakazuje, te ih u dobro uprabljati, a ova; teškim srebrom okovani stap opominjati će me, da ne pada onaj, koj se opere o svoj narod“.

Profesor Vjekoslav Splučić blizanae je dr. Laginje, ne po rođenju nego djelima za svoj narod.

Redjen za svećenika 1871. podje u Prag na sveučilište, gdje bijaše 1875. usposobljen za poučavanje povijesti i zemljopisa na pedjnih školama sa hrvatskim i njemačkim jezikom. God. 1876. dođe na c. kr. skolu u Kopar; od 1876.—1888. bio je školskim nadzornikom za kotare Kopar i Volosko. Kao profesor djecima i kod nadzornik učiteljima bio je stroj i pravedan. Ljensime nije mogao trpjeti. Od svakoga je zahtijevao da vrši dužnost svojji i po mogućnosti radiništva u školi, u službi i vani u narodu. Velike potrebe našega naroda znale ga, da mu se sav posveti. Pravdominjuvom uskipjelo je njegovo rodoljubno srce, da mu se sav nepravede, koje se nanasahu našem plemenu. God. 1882. porjeri mu narod čast zastupnika u pokrajinskom saboru, koju i danas obnaša. S ponosom i ponudanjem gledaju izbornici na svoga skola. God. 1891. naslijedi dr. Vitezića kao zastupnik na carevinskom vijeću u Beču. Numorno radi za naš hrvatski narod u Istri, za to je svoj dan imoogo progona pretrpio, ali je ostao uvijek čvrst i neustrasiv i od

rada za narod ništa ga odvratiti ne može.

Dne 1. siječnja 1883. dođe u Trst profesor Matko Mandić iz Zagreba, gdje je kao gimnazijalni namjesni učitelj jedva počeo bio službovati.

„Nasa Sloga“, jedina onda novina hrvatska u Istri, ostala bila bez urednika i morala bi bila ugustiti ta tješteljica i učiteljica hrvatskih ljudi u Istri, ali ju spasi Matko Mandić. Žrtvovao svoju lijevu budućnost, kao se dade u službu, mučnu službu narodu.

Što je pretrpio svake nevolje, znade on sam najbolje, zna i narod naš, koji je nes. bičnog narodnog mučenika postovao i ljubio.

Godine 1898. došao je u pokrajinski sabor, imak tjelesom i dušom, očešćen jur stradanjem i teškim radom, pak jakom i ponosnom riječi ustajase na obranu pravica naših. Kako se je njegovo srce veselilo, kad je vidio, da mu mučni rad na narodnom polju dođe plodovno. I to veselje bilo je sve njegovo veselje, jedina radost. Slovensko-hrvatski izbornici izabrase ga dvaput zastupnikom u carevinsko vijeće te je u tom svojstvu umro ove godine mjeseca maja.

(Dalje slijedi.)

don. 23. julija: U donjoj kući izjavio Mac Namara, da je prema jednoj poluslužbenoj vijesti ruske vlade bio zaposjednikom podmornika, što je polupio linijski brod „Pommern“ Max Horton, casnik, koji je mnogo prije već u bitkama kod Helgolanda sudjelovao.

U toliko Reuterova vijest. Medjutim tu vijest odluzno dementira poluslužbeni „Voss, Zeitung“, koja saznaje iz najpouzdanijeg izvora, da nije u istočnom moru došlo nijedan neprijateljski podmornik potopio ikoli njemački brod.

Englezi pod danskom zastavom.

Berlin, 25. julija. (D. u.) Kako doznajemo od mjerodavnog izvora jedna je njemačka podmornica dne 20. julija na 11 sati utjoto susrela kod Firt of Forth veliki brod, koji je vijao dansku zastavu, Parobrod je iznenada otvorio dvaput vatru na podmornicu, ter je skinuo dansku zastavu i pucao dalje, a onda je iz 5, ili 6. salve izvjesio englesku ratnu zastavu. Pripisat je samo sretnom slučaju, da nije podmornica bila zrelom ovog lukavog napadaja.

Zimski rat.

Berlin, 25. julija. (D. u.) Ratna uprava pripodaje, da je potrebna toplu rubeniku, kao rukavica, žiljaka, već sada bogato pokrivena na možda dojadne zimsko ratovanje.

Nestalo francuskog podmornika.

Frankfurt n. M. 24. julija. „Frankfurter Zeitung“ najvjajuz iz Geneve, da je nestalo već od 23. aprila francuskog podmornika „Joule“.

Podmornik „Joule“ pripada tako zvanom „Erago“ razredu iz god. 1910-1913. Momental mu je iznosila 25 ljudi.

Njemački podmornik torpedirao ruski brod „Radetzky“.

Frankfurt, 24. julija. „Frankf. Zeitung“ prenosi vijest lonionskog „Morning Post“ o potopljenju ruskog broda „General Radetzky“ po jednom njemačkom podmorniku. Radetzky bio je na putu iz Arhangelska u London. Momental je spašena.

Rumunjska i Dardanela.

Bukarest, 25. julija. (D. u.) „Universal“ raspravlja u uvodnom članku o vidicima u slučaju pada Dardanela. Nijedna mogućnost koja bi tada nastala, ne odgovara interesima Rumunjske. Ako Rusija sama dobije dardanelsko tijesno, bit će Rumunjska zapreka u slavenskom ovoru, što bi Rusija odstranila zatvorenjem Dardanela. Ako bi ententa dobila gospodstvo u tijesnim, ne će za Englesku biti uzroka, da bude propuštila kroz tijesno nego same entente brodove. Ako se tijesna neutraliziraju vukle bi od toga korist veličasti, a ne bakanske države. U slučaju rata bila bi tijesna jednostavno zatvorena.

Talijani hoće Dalmaciju.

Bern, 25. julija. List slobodnih zidara u Rimu „Idea Democratica“ donasa članak lista „Idea Nazionale“, u kojem se propagira misao, da se Dalmacija ne prepusti Srbiji. Dalmacija je uistinu u većini slavenska, ali su tamo Talijani „kulturosci“. Radi Srbije ne smije Italija odneći se svojih oaza u Dalmaciji. Ne

smije se uzimati u obzir velikosrpske vikače. Italija ne smije u Dalmaciji zastupati srpske, nego talijanske interese.

Gubici francuske „Legije tudjinaca“.

Zürich, 24. julija. Na sjeveru Arasa poslana je bila prva legija stranaca od 8.—10. maja tri puta na juris. Broj je regimente iznosio prije jurisa 4600 ljudi, izabja ostalo ih je 820 ljudi. Druga pukovnija stranaca nije imala „ista manje nego 3000 Švicara. Iza boje povratilo se tek 232 živih momaka. Putovnjaja je ostala bez casnika.

Velika vatra u francuskom logoru.

Zeneva, 24. julija. Kako javljaju švicarske novine, porodila se je u francuskom logoru u Strazele velika vatra, koja je uništila do jedan milijon vreća živeza, koji je bio opredjeljen u vojničke svrhe.

Talijanski admiral u Mudrosu.

Atena, 25. julija. „Chronos“ doznaje iz Mudrosa, da je tamo prispio prošlog utorka na jednom torpedorazaraču šef talijanskog admiralskog stožera, te se spoznao sa engleskim i francuskim admiralom, da će jedan talijanski linijski brod sudionistivati kod Dardanela i maloazijske blokade. Odavle je pošao u Rodos, da o tome izvjesti tamošnjeg talijanskog generala. U koliko je vijest pouzdana, nije stalno.

Srbija i Italija.

Rim, 25. julija. (D. u.) „Agenzia Stefani“ objavlja iz Nisa slijedeću vijest, datiranu od dne 23. julija: Novine objavljaju službenu notu, prama kojoj su neispravne vijesti stranih novica, e su Albanci oboružani talijanskim oružjem, i da su od ove podupirani, te da ima Srbija za to dokaze i da pripravlja protestnu notu. Srpska vlada ne pripravlja nikakve note. Odnosaji izmedju Srbije i Italije nisu samo prijateljski, već vladaju saveznicke odnosaji.

Rusija podnosi svu težinu rata.

Amsterdam, 23. julija: „Daily Telegraph“ javlja iz Petrograda: Rusi se tuže, da moraju najveće breme ovog evropskog rata da snose. Ove tuže ne polaze samo sa strane puka, nego im daju i sami ruski vojni krugovi razumjeti nezadovoljnog odoska. Tako njihov organ „Ruski Invalidi“ već u tri navrata zaredom donose članke o velikom otporu i zadaci, što je nametnuta Rusiji ovim ratom s razloga, što se talijanske, engleske i francuske vojske nalaze jes kruek u svojoj djelatnosti. Na samoj se fronti izmedju Buga i Visle nalazi više vojne silne nego na cijeloj zapadnoj englesko-francuskoj.

Grozna nesreca na rijeci Chicago.

Chicago, 25. julija. (D. u.) Na rijeci Chicago izvratno se parobrod sa izletnicima te je kod toga zaglavilo 1200 osoba od 2500 izletnika, koji bijahu na parobrodu. Dossila sbrano je 600 tijesna. U kabinama nasle su se stisnute tijesne sa ogrebenim licima i izleranim odjećama, što je jasno pričalo o uzasnoj borbi, što se zbilja, kad jih je zadelsila nesreća. Urok, što se brod izvratno, traži se u tome, da su putnici nagrušli svi na jednu stranu broda. Moguce je, da bijase brod nasukan na bloj, te da se je, kad su započeli raditi strojeve, digno i izvratno. Kapetan, casnici i kormilar upisani su.

Neistinit izvještaj ruskog generalnog stožera.

Veliki njemački generalni stožer javlja: Po jednoj vijesti „Baseler Nachrichten“ rasiuje ruski generalni stožer slijedeću vijest: „Austrijski vojnici šestog kora, koji su za prvih dana mjeseca julija u okolici Cholma zarobljeni, uvjeravaju, da su Nijemci u Rava Ruskoj ustrijelili 5000 ruskih zarobljenika. Dodaju, da su opazili veliko groblje, u kojem su odsudjenici pokopani.“

Bilo bi — dodaju „Voss, Zeitung“ — nisko, da se upustamo u polemiku ili demantiranje ovakvih tendencioznih vijesti.

Slike.

Trst! Najveći austrijski primorski grad: grad buke i žamora te noćnog života — izgleda danas sasna drukčiji, nego „bez života“ . . . Tamo na onoj terasi, na onom prostranom tugu, na kojem si prije toliko rado one „oviva-poklike“, tamo je sada umjesto hihota i žamora — prijatni mir, stolovi su tu i tam zaposjele, većinom osobe, kojima je „dozvoljeno“ izostati. Malo zalim čujes umjesto topota kosta, rumora kojta te tuljenja odjeljenja — monotono i odsjedeno i odjeljeno top-kanje, rec bi koje stare ure: to je noćna straža. — Prođe, pogleda te, zaburda i topkaju dalje . . .

Tamo kraj mora, gdje je mjesto „najotunjenijima“ šire se akordi nekog pjesme, tamo je svuda, čini li se, da nema ni žive duše, a ipak su tu „najotunjeniji“; mase nema; bogzna, kud je je nestalo? Glazba zamre. Čini ti se, kō da dolaze akordi iz nekog pntog otoka, gdje borave mrtve duše: Trst bez žurbe, bez povika, bez odobavanja!

Približis li se, čujes tek šaptanje, razbirci da tok razgovora navijaju poznatim jezicima.

Glazba svira opet, kad u sred „stimungama“, poput kakvog ogromnog bubnja, čujes „intermezzo“ glazbi: svi se okreću sive onoj strani, odkud dolaze ti neobitni sve gušći i gušći akordi — ljudske tragedije.

Bum, bum, bum!

Glazba na terasi odsvira, dok su akordi ove druge glazbe, sve dublji i tamniji — u tamnoj noći, sumornog ljetnog noći našeg mora — sve više i češće dopirali s onog brijega iznad mora k napola izmirnom — gradom „Svetog Justa“.

Široka dolina, s obje strane dizu se visoko prema nebu vrhunci Dolomita.

Tamo pod starim lipom, na zelenom zaravanku, zaštićenom u ogradjenom zeleni, postavljeni su dalekozori casničkog odjela. Tamo na onoj drugoj strani pružaju se prema visu tri vrhunca Tafona grupe. Strmovalje stijene čini se, kō da su izrasle u dolini. Sunce se pridiglo i podavalo toj grupi najčarobnijim izgled. — Iz ugodnog ih raspoloženja smjesta trgne topovska grmljavina. Ova se ori tamo s onih rusevina, u kojim je neprijatelj smjestio svoje teške artiljerijske topove. Cas, dva, cijela dolina tutnji i stotokru odjekuje s brijega: sa stijene k stijeni.

Sad dolazi red i na njih oko one lipe i njihove niz one obronke. Neprijatelj se

približava: njihove su predstraže presle most, čuje se puškanje, a za njima cijeli roj, vidi ih se kō pušave, gdje se niz onu visoravan vuku k dolini. Tamo dalje vidi se lijepo druga patrolja, pa treća, četvrta . . . daju znakove: „Napred!“ Iza njih valja da je, prema razdijeljenju patrolja, cijela kolona. Cijelu tu silnu opazaju naši casnici, da zatim odmah dalje dojavljaju.

U našim je opkopima neopisiva napetost!

„Pozor!“, siri se od jednog do drugog dijeljen opkopa. „Aufsatz 800!“ Čij nam nije zapovjednik.

Prasne prvi hitac. Ispalio ga jedan bersaglier. Komu je bio namijenjen? Da li je kog spazio, ili je samo lingirao? Prasne drugi, pa treći, pa cijela salva, vidimo cijeli niz njihovih perjanica. Hici nam lete daleko preko glava.

Čij . . . „Aufsatz!“ Paljba se podvostručava, neprijatelj napreduje, tek se povike: „Hurra!“ „Avanti!“ U tok nas dijeli kojih 600 koračaja. Neprijatelj se razvio u rojnu liniju. Sad počima tek naša brzometna paljba.

„Živalno paliti!“ — Živalno paliti! U stotina i stotina puška ori su djavolsko pucketanje, koje biva još povećano onim ritmičkim, brzometnim.

Sunce je već daleko zaslo, kad se neprijateljske sanitetske patrolje križarile po širokom plateau i niz onu visinu, koju je prekrivalo polje ljesina mladih bersagliera.

Taj je dio visoravni i onog dijela rijeke branila jedna naša dalmatinska regimenta.

Bosnaac spasio s brzometnim strojem tri satnije.

Desetnik Sultanić Mustafa bos. herc. pjesnačke pukovnije postigao je svojom smjelnom prisustvošću duha veliki uspjeh.

U nekoj bici kod Berechy Grna napadose našu satniju sa sviju strana tako, da su uslijed kritičnog položaja bili u pogibelji da ih opkole. Sultanić podje pravodobno iz pričuve u prve redove, sastavi i postavi svoj brzometni stroj, koseći neprijatelja, koji je već jurisao tolikim uspjehom, da su odstali od jurisa i obje satnije spasili od neprijatelja. — Sultanića odlikovase za taj čin srebrnom kolajnom 1. razreda.

Tko podmiri preplatu biva objavljen u listu, a tko nije objavljen te prima list poštom, neka se sjeti naše uprave i pošalje preplatu. Onima pako, koji ne bi pripostali preplatu do konca ovoga mjeseca, ustaviti će mo list.

Pokušstvo hotela „Elisabeth“

prodaje se uz umjerene cijene proti gotovini.

Obavjesti daje Filip Barbalic, trgovac pokušstvom, Via Sissano 14.

PIAZZA CUSTOZA
VIA CENIDE 2-5

TISKARA

VIA SISSANO 24
VIA RADETZKY 20

PAPIRNICA - RADIONICA KAUČUK-ŠTAMPILJA - KNJIGOVEŽNICA

JOS. KRMPOTIĆ :: PULA

Naklada dnevnika „Hrvatski List“

Telefon br. 58

Brzjavci: Krmpotić, Pola

preporuča svakovrsne pisane predmete, osobito pako bojne dopisnice, papir i omote, olovke, bilježnice, crnilo, pera, kancelarijske i konceptne papire, te ine pisane sprave potrebne privatniku i uredima.

Prima i izvršuje uz solidne cijene svakovrsne tiskanice.